

Aktieselskabsformen ved Sammenskud af Kapital under Enkeltmands Ledelse, og man har med Rette modsat sig de Lovforslag, som tidligere er fremkommet, og som i meget ringe Grad har formaaet at tage Hensyn til, hvad Forretningslivets Tarv krævede.

Allerede saa langt tilbage som i 1875 fremkom der Forslag om en Aktielovgivning, og disse Forslag fremkom fra Juristers Side. Sagen var den Gang Genstand for Forhandling paa det 2det nordiske Juristmøde, hvor der udtaltes Ønskeligheden af Tilvejebringelsen af en fælles skandinavisk Lovgivning paa dette Omraade. Da nu imidlertid Norge allerede i 1910 fik en Lov om Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber, og da Sverige allerede i 1895 havde faaet sin Lovgivning paa dette Omraade fornyet, og da disse to Love meget stærkt adskiller sig fra hinanden, maa det siges at være ganske umuligt nu at opnaa Enighed paa dette Omraade mellem de nordiske Lande. Vi staar derfor ganske frit i vore Overvejelser og kan indrette vor Lovgivning saaledes, som vi finder det bedst stemmende med vore egne Forhold.

Efter at Agitationen for at faa en Lovgivning paa dette Omraade havde været i nogle Aar, blev der den 22. Oktober 1900 af Regeringen nedsat en Kommission under Forsæde af Retsformand Madvig. Denne Kommission afsluttede sit Arbejde den 17. Marts 1901, idet den fremkom med et Forslag til Lov om Aktieselskaber, ledsaget af en udførlig og meget interessant Betænkning, hvori det navnlig fremhævedes, at det i andre Lande tidligere fulgte Autorisationsprincip eller Koncessionsprincip, hvorved man gjorde Aktieselskabers Stiftelse afhængig af en Godkendelse fra Statsmagts Side, overalt er forladt som utilfredsstillende, og at man derfor i det foreliggende Udkast havde fulgt Offentlighedsprincippet, paa hvilket alle nye Aktielove og Udkast var byggede, og som i alt Fald frembød den Fordel, at store Misbrug vanskeliggjordes ved Muligheden for offentlig Kritik af de Forhold, som angik Stiftelsen, og som skulde oplyses i Indbydelsen til Aktietegningen. Dette Udkast af 1901 naaede ikke frem til Rigsdagen. Man befandt sig den Gang, omkring Systemskiftet, i en politisk Periode, hvor Lovgivningsmagten var optaget af andre betydelige Spørgsmaal, og man havde tilmed i mange Aar ikke oplevet noget særlig ondartet paa Aktievæsenets Omraade, tværtimod syntes alt paa

dette Tidspunkt at gaa godt. Men umiddelbart efter den amerikanske Krise i 1907 kom jo ogsaa Uvejret over os, og vi oplevede i et Aars Tid Begivenheder, som endnu vil være i frisk Minde, og som kaster deres Skygger langt ud i Fremtiden. Som Følge heraf kom der paa ny Fart i Kravet om en Aktielovgivning, og den 25. Oktober 1909 blev der nedsat en ny Kommission under Forsæde af Professor, Dr. juris C. Torp. Denne Kommission, hvis Arbejde forelaa færdigt i 1910, fulgte i alt væsentlig Udkastet af 1901, ja, betegnede endog sit Udkast som en revideret Udgave af hint. Udkastet af 1910 er det, som har været forelagt det høje Landsting dels i Samlingen 1910—11, dels 1912—13, uden at der dog skete andet, end at det blev henvist til et Udvalg, fra hvilket der ikke foreligger Betænkning. Formanden for dette Udvalg har imidlertid vist mig den Venlighed at gøre mig bekendt med de Betragtninger, som stærkt gjorde sig gældende her, og det har derfor været mig muligt under Udarbejdelsen af det foreliggende Lovforslag at tage Hensyn til disse Betragtninger. De falder i øvrigt ganske sammen med den Kritik, der offentlig har været fremsat overfor Kommissionsforslaget, og som til Dels har været meget haard. Denne offentlige Kritik gaar i det væsentlige ud paa, at Lovforslaget i sin Iver for overalt at ramme og forfølge de Misbrug, som Aktieselskabsformen kan medføre, tillige lægger saa betydelige Hindringer i Vejen for Dannelsen af nye Aktieselskaber og gør Forholdene saa utaaelige for dem, der skal lede de bestaaende, at man bør modsætte sig Vedtagelsen af dette Forslag. I saa Henseende skal jeg særlig nævne de meget udførlige Regler, som det tidligere Forslag indeholdt angaaende Stiftelsen af Aktieselskaber. Man har der ikke blot henholdt sig til Offentlighedssystemet i den Forstand, at man for Offentligheden har krævet forelagt de fornødne Oplysninger om Selskabets Stiftelse, men man har indført en Række Bestemmelser, som absolut maatte virke hemmende paa selve Selskabet Fremkomst. Man har saaledes foreslaaet, at der imellem Offentliggørelsen af Aktietegningsindbydelsen og selve Aktietegningen skulde hengaa et Tidsrum af 14 Dage, idet man har villet give den offentlige Kritik disse 14 Dage til at oplyse Publikum om, hvilke Indvendinger der muligvis kunde rejses imod Fremkomsten af det projekterede Aktieselskab. Men det er klart nok, at medens man ganske rigtigt derved